ANGELUS 37.
Zpravodaj farností Hustopeče nad Bečvou, Špičky, Černotín a Bělotín
Vydává P. Jan FRANTA pro vnitřní potřebu farností
18. září 2011 – 25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Co nám dá osvobozená česká žena?

Dokončení přednášky Msgra Dr. Antonína Stříže



Zušlechtí-li se a posvětí ženy, zvýší se mravní úroveň celého národa, neboť ženy zaujímají přes polovinu obyvatelstva a jim náleží hlavně výchova v rodině. V posledních desetiletích jsme pozorovali, jak se rozšířily myšlenkové obzory žen, jednak tím, že i venkovské dívky prošly měšťanskými a rodinnými školami, jednak rozhlasem, jenž se bezmála v každé rodině poslouchá, a hlavně tiskem: na stole každého domu jsou aspoň obrázkové týdeníky, jež vycházely v ohromných nákladech. Civilizačně se venkov i dělnické vrstvy povznesly, do jisté míry i kulturně: Snaha a schopnosti nechyběly. Ale jaká kultura se vštěpovala našim ženám a dívkám! Náboženské časopisy a knihy se těžko prodíraly mezi těmi širokými lokty pokrokářské propagandy. A přece se ukazovalo, že naše ženy, i venkovské, jsou přístupné, ano i žádostivé hlubšího a vyššího vzdělání náboženského. Poslední dobou jsem byl několikrát žádán o knihu Fr. W. Fabera »Betlem«. Je to dílo hluboké, těžké. Když vyšlo v překladu před 20 lety, zůstalo většinou ležet na skladě, a hle, za války nejen, že bylo rozebráno, ale je vyhledáváno a je pozoruhodné, že u žen nachází pochopení a zálibu. Nedávno žádal mne neznámý inženýr, do nedávna podle vlastního přiznání nábožensky lhostejný, o český Misál. Vyprávěl, co ho k tomu přivedlo a co jej nábožensky probudilo. Za úředními výkony byl na Slovácku pod Sv. Antoníčkem a byl ubytován u prosté starší ženy. Ta převáděla hovor na pole náboženské a ukazujíc mu Misál, s takovým hlubokým pochopením hovořila o jeho textech, že se nejen obdivoval, ale i zastyděl a nadchl se pro Mši svatou. Tedy ženy, i prosté ženy, dovedou vážiti z hlubin posvátné kultury, kterou nabízí Církev. Je jen třeba, aby toto hlubší vzdělání náboženské pronikalo stále do širších vrstev.

Když jsem poukazoval na stinné stránky ženské emancipace, mohlo se zdáti, že nepřeji ženám vzdělání, nebo dokonce, že Církev jim ho nepřeje. To by bylo velké nedorozumění. Právě Církev od počátku své existence emancipovala ženu

a pečovala nejen o její posvěcení, ale i o vzdělání. Mezi světicemi je řada žen vysoce vzdělaných: Sv. Roswita, Hildegarda, Gertruda, Brigita, Terezie Veliká aj. Když se sv. Jeroným vrátil z pobytu ve Svaté Zemi do Říma, seskupil kolem sebe kroužek posluchačů, jež zasvěcoval do tajů Písma svatého, a byly to hlavně ženy. A kdo zakládal ve všech zemích školy pro dívky? Byla to Církev. A v klášterních školách středověkých i pozdějších dostávalo se dívkám důkladného vzdělání, zvláště uměleckého. Vizme u nás ve středověku klášter svatojirský na Hradčanech, potom Doksany, Chotěšov. Jakým dobrodiním byl pro české dívky pobyt u Anglických panen, v ústavu Sacré Coeur. A první naše ústavy pro vzdělání učitelek byly rovněž klášterní.

Jen ať se vzmáhá a šíří vzdělání schopných dívek a žen! Takové vzdělané ženy nám dají mnoho. Potřebujeme životopisů světic, zvláště velmi pozoruhodných a u nás dosud neznámých světic posledních dob. Kdo nám je napíše nebo přeloží? Od kněží, kteří jsou přetíženi, nelze to žádat, ani ne od řeholnic, jichž je rovněž tak málo. Proto ať se naše schopné ženy a dívky ujmou této úlohy a vyplní značné mezery v naší náboženské literatuře. I v naší české minulosti je řada vynikajících žen, jež zasluhují, aby byly vyneseny na světlo. Potřebujeme nábožensky hluboce vzdělaných učitelek a profesorek. Osvobozené české dívky, načerpejte svatého vzdělání ze zdrojů Církve a neste je do škol a do společnosti.

Co žádáme dále od české osvobozené dívky, bez ohledu na vzdělání? Aby v jinoších probudila úctu k ženě, úctu k tomu, co má dívka nejvzácnějšího, aby místo vzněcování vášně, tlumila zlé náklonnosti v muži a přispěla mu k rovnováze a duševnímu klidu. Učil jsem jistý čas náboženství na dívčím gymnasiu. Tázal jsem se dívek ve III. třídě, konají-li ranní a večerní modlitbu. Většinou odpovídaly, že jen někdy, ranní téměř vůbec ne. Jedna však odpověděla: »My se modlíme s bratrem každý den.« »Ráno i večer?« »Ano.« »Hlasitě?« »Ano.« Ostatní dívky se podivily, ale nesmály se. Byla to tichá dívka, ale první ve třídě. Po pěti letech po jedné veřejné náboženské přednášce přiběhla ke mně dívka, vyspělá a velmi půvabná a připomínala mi, že jsem ji v tercii učil. Vzpomněl jsem si a tázal jsem se, modlí-li se dosud. Zjistil jsem, že tato oktavánka nejen nepolevila, ale prohloubila se v náboženském životě a zúčastňuje se duchovních kursů a exercicií. Za nedlouho opět jsem jí potkal ve městě. Měla po maturitě, s vyznamenáním. Byla by ráda šla na filosofii, ale vysoké školy byly Hitlerem zavřeny. Ucházela se tedy o umístění v jisté kanceláři, aby měla předepsané válečné nasazení. Pomyslil jsem si: Co čeká tvou čistou duši v takové společnosti! Kolik očí tam zahoří po tvém půvabu! Ale nedával jsem jí napomenutí, spoléhaje, že ji Anděl strážce ochrání. Za nedlouho poté jsem se odjinud dozvěděl, že byla šéfem přijata s okamžitou platností: Jak ji přijali úředníci mezi sebe? Ku podivu! Žádné obletování, žádné škádlení, všecko smyslné vtipkování v kanceláři umlklo jako kouzlem. Byla usměvavá, hovorná, pracovitá. S ní vstoupilo do kanceláře posvátné, podmaňující tajemství. A ona je tak prostá, že si vůbec neuvědomuje kouzla své osobnosti. Dívka Mariina. Nedávno mi sděloval jeden akademik, že do jejich ústředního svazu byla přibrána jedna dívka katolička; studující filosofie a že vše se tam kolem ní točí, všichni

ochotně vykonávají jako beránci, co si přeje. Na svou otázku, která to je, slyším jméno téže dívky. Myslím, že tento příklad nahradí dlouhé výklady o tom, co si od našich dívek přejeme. Taková čistá, milostí Boží prozářená dívka nestrhuje muže, nýbrž zušlechťuje a povznáší a budí v něm úctu k ženě.

Ovšem kdo nám dá takové dívky? Rodiče, kteří budou nad dětmi bdíti, jim veškerou péči a správnou lásku věnovati a příkladem své zbožnosti na ně působíti. Svatý farář Arský vytýkal s kazatelny: »Matky říkávají. Já přece bdím nad svou dcerou! — Ovšem, bdí nad její parádou, ale nad jejich srdcem neumějí bdíti!«

Bdíti musí matka i nad svými syny a svou nesobeckou svatou láskou a péčí si získati, tak jejich důvěru, aby se i v dospívajícím věku matce se vším svěřovali a byli přístupni jejím hojivým zásahům. Jinoch si nesmí dláždit cestu k snubnímu oltáři hříchy.

»Budoucnost národa spočívá na plodnosti manželství. Plodnost manželství však spočívá na čistotě života před sňatkem i v manželství.« (Kard. Faulhaber) Lásku k národu pokládáme každý za svou povinnost. Chceme-li tedy, aby národ sílil a vzkvétal a nikoliv odumíral, zde je prostředek, jak k jeho rozkvětu napomáhati: výchova k čistotě. A jejím předpokladem je výchova podle víry a zbožnost.

Již staří pohanští Římané měli přísloví: Muži tvoří zákony, ženy však vytvářejí mravy. Co by si tedy národ počal, kdyby ženy, jak se u nás dálo, vytvářely místo mravů nemravnost?

Od našich osvobozených žen očekáváme, že po válce, která roztrhala rodiny samým pracovním nasazováním a odvlékáním do zajetí, vytvoří útulný rodinný život, aby domov byl všem členům nejmilejším místem a aby nevyhledávali pochybných požitků v zábavách a biografech. Domov třeba prohřáti zbožností a jako dříve bývala v příbytcích posvátná zákoutí, jakýsi domácí oltář, tak je třeba zpřítomňovati si Spasitele, Pannu Marii a svaté umístěním jejich obrazů na čelné místo a také před nimi aspoň někdy společně se modliti. I takové zdánlivě podřadné obyčeje třeba obnoviti, jako žehnání svěcenou vodou. Kropenka nemá chybět v žádné rodině.

Od českých osvobozených žen si slibujeme, že vrátí naše muže k víře a náboženskému životu. Půda je zde připravena. V žalářích a lágrech mnozí muži nalezli víru a začali se modlit. I mnozí z těch, kteří byli doma, nalezli v době útisku cestu do chrámu. Ale po skončení války rozptyluje se jejich mysl po různých zájmech a starostech a vzklíčivší seménko snadno se udusí. Ve vlaku vyprávěl jeden továrník o útrapách, jež zakusil v koncentrácích. Doznával, jakou sílu jim tam vlévali kněží s nimi uvěznění, jakou radostí jim bylo, když o hlavních svátcích mohli býti na Mši svaté. A dodal:
»Umiňovali jsme si, jak budeme zbožní, až se vrátíme domů. Ale abych se přiznal, když jsem se vrátil, jsem zase takový, jako jsem býval doma.« Pravím na to: »Ale v srdci snad přece něco zůstalo!« »To zůstalo!« přisvědčuje vyprávěč. V srdci tedy přece něco zůstalo. Kdo může tuto doutnající jiskru rozdmýchati, aby se rozhořela, ne-li manželka, má-li sama pevnou víru? Nemá-li jí, srdce mužovo zchladne a ztvrdne.

Od žen také očekáváme, že nám dají to, čeho náš národ, a zvláště v Čechách, tak naléhavě potřebuje, že nám dají kněze. Matky že budou prosit Pána, aby zasel símě kněžského povolání do srdéčka jejich synáčků a projeví-li se v nich, že je budou s úzkostlivou péčí střežiti a pěstovati. Ženy bezdětné pak a svobodné, že budou pomáhati kněžskému dorostu a kněze nám vyprosí svými modlitbami a obětmi. Nemáme co vyvážet z naší vlasti, jsme stěží soběstační, ale co bychom mohli a měli vyvážet do širokých krajů slovanského východu, to je čistá cyrilo-metodějská víra. Té je tam tolik potřebí a tak bychom nejlépe splatili suroviny, jichž se nám odtamtud dostává. Také naše ženské kláštery volají k českým matkám, aby jim daly své dcery, jež by se zasnoubily s Kristem a staly se smírnými obětmi a tichými apoštolkami pro národ.

Máme dále vypočítávati, co vše si slibujeme od našich žen a dívek? Slibujeme si od nich zkrátka — všecko.

Staré rčení smutně praví: Omne malum ex femina — Všecko zlo pochází z ženy! První důkaz toho je na Evě. A známo je francouzské podobné rčení: »Cherchez la femme«, t. j. strhne-li se nějaká ostuda, jistě za tím vězí žena.

Ale my křesťané vyznáváme též pravý opak: Omne bonum ex femina — všecko dobro pochází z ženy. Z ženy, z Marie Panny, nám vzešel Spasitel a s ním veškerá milost. Z žen, jež budou odleskem Marie panny a matky, vzejde též žádoucí dobro.

Posvátná místa palestinská jsou namnoze v rukou mohamedánů a schismatiků. Ale pozoruhodné je, že Nazaret je čistě katolický. A tamní dívky vynikají nejen zbožností, pokorou a čistotou, ale též mimořádným půvabem. Jistě Maria Panna dala do vínku dívkám svého domova, aby byly jejími živými odlesky a Duch Svatý, její božský Snoubenec, bdí nad těmi dušemi.

Ó přesvatá Panno, zvol si též naší vlast za privilegované místo, aby byla též Nazaretem, v němž by naše dívky a ženy obrážely na sobě tvé ctnosti, tvou víru, zbožnost, čistotu, silu, trpělivost, obětavost! A jako z Nazareta vzešlo Světlo světa, tak ať milostí Ducha Svatého a tvým prostřednictvím, Přesvatá Panno, a úsilím našich žen a dívek, vzejde opět světlo pravé víry národům slovanským!

Divini illius magistri (pokračování)

Po strhující promluvě Dr. Stříže se zaměřme na další oddíl pojednávající o předmětu výchovy, jímž je člověk. Člověka je nutno vychovávat křesťansky celého a sice duši i tělo. Pamatujme na to, že Adamova vina byla z nás při křtu sňata, ale její důsledky zůstaly. Jedná se především o slabost lidské vůle a nezřízenou žádostivost duše, které se musíme učit rozlišovat i u děti.

> *Od dětství je nutno potlačovati zlé náklonnosti vůle a pěstovati dobré a hlavně naplniti dětskou mysl učením Božím a posilovati ducha milostí Boží. Kdyby pomoci milosti Boží nebylo, nikdo by nemohl zvládnouti svou žádostivost.*

Nyní následuje popis omylů a špatných způsobů výchovy. Papež Pius XI. upozorňuje na to, že mnozí zapomínají na důsledky dědičného hříchu a dívají se na děti jako na přirozeně dobré. Pro staví veškerou výchovu jen na přirozených silách (**naturalismus**). Takové mylné pojetí žádá, aby se děti samy zcela podle své vůle rozhodovaly bez ohledu na Božské zákony. Takové způsoby výchovy zapomínají na hřích a zlo, které si každý člověk (mimo Krista a Marie) s sebou nese. Naturalističtí vychovatelé

> *v potu tváře shánějí nový všeobecný mravní zákoník pro mládež, jakoby nebylo Božích přikázání v desateru, jakoby nebylo přikázání Evangelia, jakoby nebylo přirozeného zákona, jejž Bůh vložil a takřka vtesal do lidského ducha, prohlásil zdravým rozumem a sám ještě desaterem potvrdil.*

Tento trend, který se snaží „osvobodit dítě", ve skutečnosti děti uvádí do poddanství nezřízených vášní, do nezdravého přeceňovaní lidských sil, jež končí tragicky.

Dále papež mluví o tzv. **pohlavní výchově**, kterou považuje za něco ještě daleko zhoubnějšího. Jedná se vlastně o důsledek naturalistické výchovy. Omyl propagátorů této výchovy spočívá v tom, že zapomínají na slabost lidské přirozenosti a nechávají lidskou přirozenost, aby byla sama sobě vůdcem.

> *Mylně se domnívají, že mohou mládež ochrániti proti smyslným nebezpečím jen přirozenými prostředky a bez veškerého přispění náboženství a osobní zbožnosti: totiž tím, že budou všechnu mládež bez rozdílu pohlaví i veřejně poučovati o pohlavním životě a ji do něho zasvěcovati, a ještě hůře, že ji předčasně vystaví příležitostem, aby si mladý duch takovým věcem navykl, a jak říkají, se otužil proti nebezpečím pohlaví.*

Tímto způsobem vlastně neuvědoměle zneužívají vrozené křehkosti nás lidí. Zapomínají na to, že neřestný život nevyvěrá z nedostatku rozumového poznání, ale ze slabosti lidské vůle, které může přispěchat na pomoc jedině Boží milost. Dobře píše věhlasný učitel, kardinál Silvio Antoniano (koncem 16. stol.):

> *„Tak daleko jde naše slabost a náchylnost ke zlému, že prostředky, jichž užíváme jako léku proti hříchům, téměř zavdávají podnět a příležitost ke hříchu. Proto je velmi důležito, aby rozumný otec při příležitostném hovoru se synem o této choulostivé věci pečlivě dbal, aby snad nezašel příliš daleko a podrobně nelíčil dětem strašný mravní mor, který zachvátil tolik lidí. Jinak by v něžných dětských duších doutnající žár vášní rozdmýchal nebo jej dokonce zanítil místo aby jej, jak zamýšlel, uhasil. Všeobecně řečeno: postačí a víc než postačí při výchově dětí užívati prostředků, které vedou k čistotě a odvádějí od neřestí."*

Nyní se dostáváme ke třetímu omylu, na který papež poukazuje, a to je **koedukace**. Jedná o společnou výchovu mládeže obojího pohlaví. Důvodů proč někteří koedukaci prosazují je mnoho. Některé jsme již popsali výše, jiné spočívají v tom, že se neuspořádané a volné spojení mužů a žen ve všem sobě rovných zaměňuje s manželství. A přitom pouze platné manželství může být dokonalým soužitím obojího pohlaví. Jinde než v manželství je soužití obou pohlaví jen nedokonalé a podle jistých pravidel odstupňované.

Je třeba dbát na odlišnosti mužů a žen, které spočívají nejen v tělesném ústrojí, ale i v povahách a vlohách. Proto není

> *žádného důvodu, aby mužská i ženská mládež byla vychovávána spolu, neřku-li jedním a tímtéž způsobem.*

Papež Pius XI. říká, že rozdílu pohlaví je třeba dbát hlavně při výchově a tyto zásady musí být

> *moudře dodržovány hlavně v bouřlivých dobách mládí, na němž závisí skoro celý budoucí život, a nejen ve všech školách, nýbrž také při hrách a při tělocviku, kde se má obzvláště šetřiti dívčí stydlivosti, neboť je nejvýš neslušno, aby se dívky vystavovaly očím všech lidí.*

Zde mi dovolte malé zamyšlení. Co se týká šetření dívčí stydlivosti, to by jistě vydalo na celou knihu. Na paměť mi přichází například tolik propagované mažoretky, které nacházím skoro v každé své farnosti. Malé holčičky s co možná nejkratšími sukýnkami, v těsných šatičkách - už to je vystavování dívčích těl veřejnosti na odiv. Připočteme-li k tomu samotný styl tance či pochodu, který vesměs obsahuje vysoké pozvedávání nohou (podobně jak je tomu třeba ve dráždivém kankánu) dostáváme se na velmi tenký led. Jistě i to bylo důvodem, proč nedávno při svěcení kulturního dobu si nepřál pan biskup Josef Hrdlička připojit se k průvodu, který takto šel do kostela. Osobně mi kvůli této záležitosti telefonoval.



Přenechme toto téma již vaší soukromé úvaze a zamysleme se nad samotnou koedukací, kterou papež Pius v listu Divini illius magistri zavrhuje. Dívky a chlapci by opravdu měli být vychováváni odděleně. Přece už i v rodinách mají oddělené pokoje a co se týká jejich her a aktivit, jsou si vzájemně odlišné. Dívky se krásně připravují na mateřství, když se hrají s panenkami (pozor na tzv. Barbíny, ty je nevedou k mateřství, ale k fintění) a často se učí od maminek co a jak v domácnosti, zatímco chlapci mají plno práce s rozmontováváním babiččina budíků či vzájemným herním zápolením. Chlapci se přirozeně učí od otce a také mu mají v pozdějším věku účinně pomáhat. Podobně má pokračovat výchova i ve škole. Pokud se toto

dodržuje, chlapci jsou vychováni k velké úctě k ženám. Dívky jsou zase vedeny k láskyplnému odevzdání se mužům. Vzpomeňme na středověké rytíře, jakou úctu chovali k dámám a ptejme se, proč se tato úcta vytratila? Nenese na tom svůj podíl právě koedukace? Proč jsou muži tak často zženštilí a změkčilí, nedokáží dát a udržet slovo, nezáleží jim na osobní cti atd.? A proč zase opačně ženy se ve všem chtějí vyrovnat mužům a neustále se emancipují od všeho, dokonce i od toho, co je navýsost ženského totiž mateřství? Nestojí za tím ona koedukace? Posuďte sami.

Tolik moje podnětné odbočení. Na závěr dnešního oddílu, kde papež poukazuje na omyly při výchově, je ještě připojeno papežovo postesknutí, že všechny tyto zhoubné bludy se příliš šíří i mezi křesťanským lidem. A mějme na paměti, že to psal v roce 1939. Jaká je situace v roce 2011, můžete již posoudit sami.

-- pokračování příště --

AUSTRÁLIE

Poptávka po místech v katolických školách láme rekordy. Aby bylo možno vyhovět všem přihláškám, bylo jen v oblasti Geelong vybudováno 13 nových katolických škol. Jak sdělil vedoucí oddělení pro katolické školství v Melbourne, jedná se o deset základních a „dvě nebo tři" pokračovací školy. Jak vyplývá z církevní statistické ročenky, provozuje katolická církev v Austrálii celkem 471 školek, 1310 základních škol a 465 středních a odborných škol.

zdroj: Světlo

REBELIE A VÝTRŽNOST MLÁDEŽE JSOU NEVYHNUTELNÉ

Násilí a výtržnosti mladých se přenesly z Anglie do Německa. Jen v Berlíně bylo v tomto roce zapáleno více než 500 aut. Na obnovení pořádku muselo nastoupit kolem 16 000 policistů.

Viceprezident Zemského soudu v Ravensburgu Bernard Müller prohlásil, že v zemi klesá ochota k odpovědnosti a roste naopak egoismus. Hlavním ukazatelem je stoupající počet ztroskotaných manželství. Bez bezpečí a nenarušeného rodinného prostředí se mladým nedostává předpokladů pro zdravý psychický rozvoj. Mládež potřebuje zdravé a věrohodné vzory rodičů. K omezení výtržností doporučil Müller politikům zasadit se ve svém vlastním životě i ve společnosti k dodržování Desatera. Ten, kdo respektuje tři první přikázání o úctě k Bohu, má také úctu k bližnímu.

zdroj: Světlo

Časopis Světlo doporučuji vaší pozornosti, ve všech farnostech je k mání.

POŘAD BOHOSLUŽEB na 18. 9. – 25. 9. 2011:

Den	Liturgická oslava	Místo	Čas	Úmysl mše svaté
Neděle 18. 9.	25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	Špičky	9:30	za Anežku Valentovou, mžl, dceru a ž r
		Bělotín	11:00	za Martu a Josefa Žákovčíkovy, ž a + r
		Hustopeče	15:00	hodová mše svatá za farníky
Pondělí 19. 9.		Hustopeče	18:00	za živou a + rodinu Bubíkovu a Biskupovu
Středa 21. 9.	Sv. Matouše, apoštola a evangelisty, svátek	Černotín	17:00	za ž a + r Suchánkovu, Bergerovu a DO
		Špičky	18:00	za Antonína Řeháka, ž r a DO
Čtvrtek 22. 9.		Bělotín	18:00	na poděk. za 50 let života s prosbou o požeh. do další let
Pátek 23. 9.	Sv. Pia z Pietrelciny, kněze	Hustopeče	18:00	za Václava Kubače, zetě Miloše, rod, sour, a DO
Sobota 24. 9.		Hustopeče	od 13 do 17	adorační den
		Vysoká	15:00	hodová mše svatá
		Špičky	18:00	za Ludmilu Goláňovou, mžl, syna, rod, ž r a DO
Neděle 25. 9.	26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	Hustopeče	8:00	za + synovce Davida *
		Černotín	9:30	za Antonii Rekovou, mža a DO
		Bělotín	11:00	za farníky + křest Macháčová

24. 9. 2011 hodlají v kostele v Lešné uzavřít církevní sňatek pan Marian Frídl z Lešné a slečna Petra Nehybová z Hranických Louček.

Telefon na faru: **581 626 040**